

הדרגשים ורגשות על פי פרשת השבוע

בס"ד

פרשת שלח | עלון מס' 30

'אינטרסים'

ג: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַר פָּאֲרָן עַל פִּי ה' פְּלִמ אֲנָשִׁים רְאִשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: ואומר רש"י - כולם אנשים. כל אנשים שבמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו:

רש"י מדגיש לנו, שנשיאי העדה שנשלחו לרגל את הארץ, כשרים היו...

אם כן עולה השאלה מאליה, מה קרה שככה הרשיעו והוציאו את דיבת הארץ, והשפיעו על כל העם עד כדי שנגזרה הגזירה של 40 שנות מדבר וכליה על כל הדור... מה קרה פתאום לאותם נשיאי העדה??

ידועים דברי הזוהר הקדוש, שהנשיאים חששו כי בכניסתם לארץ ישראל תפסק נשיאותם, ולכן הם לא רצו להיכנס לארץ, והוציאו דיבתה.

לכאורה, יש כאן הרי סתירה בעצם לכל המושג מרגלים - כי הרי עבודת הריגול הרי היא נעשית בכדי ללמוד על ביצורי האויב... לדעת את חוזקותיו... ואת חולשותיו... לדעת לתכנן אסטרטגיה נכונה לכיבוש... ומה היה לנו כאן?? סתם כינוס העדה והפחדתה מכניסה לארץ, וכל זה למה?? כי הם היו נגועים באינטרסים...

נדמיין לעצמינו כי אנו נכנסים לחנות הירקות ורואים ענבים בגודל עצום... שבכדי להרימו נצרכים שמונה אנשים... או רימון ענק... אין ספק כי קריאת ההתפעלות שתצא מפינו למראה דבר שכזה... מאיפה הביאו דבר כזה?? איפה מגדלים כזה פרי ענק??

ראית איזה עוגה רינה הביאה לאירוסין, תראי איזה עוגה מושקעת...

אני כבר הולכת לראות...

אההה... ראיתי סתם עוגת קצפת דוחה...

בדקתי עם סכין... הכל שם גוש קצף חסר טעם...

אומר רש"י - לפי שכל עצמם להוציא דיבה נתכוונו, כשם שפריה משונה כך עמה משונה (סוטה לד) - הם באו במטרה ללכלך להוציא דיבה... לתאר בצורה שלילית את מה שהם ראו... והאמת היא, שניתן היה לפרש את כל מה שקרה שם, בצורה אחרת לגמרי... זה עניין של פרשנות... אבל זה מראה לנו, מה קורה לאדם שיש לו נגיעות ואינטרסים... הוא יכול לתת פרשנות עקומה לכל דבר ישר, העיקר להצדיק את התזה... שלו... להצדיק את החשיבה שלו...

גם אנו כשבאים לדון בכל נושא שהוא, אם יש לנו אינטרס לצד מסויים, לא מחייב שזה נובע מרשעות, או ממידות רעות... אבל כך היא דרכו של עולם, כשיש לך אינטרס או נגיעות בעניין - אדם יכול לעוות את המציאות ולראות אותה בעין עקומה, ולהסביר לכל הסובבים עד כמה הדבר הזה הוא טוב... יש בעולמנו אוכל שאינו בריא, שתיה, סיגריות, וכדו' כולם מודים שיש בזה סיכונים... זה לא בריא... אבל... יש כל כך הרבה בעלי אינטרסים בדרך, שדואגים שחלילה וחס אף אחד לא יזיק לפרסום ולשיווק... כי זה מגלגל כמויות של כסף...

כולנו מוקפים באינטרסים עצמיים, אינטרסים ציבוריים... זה מקיף אותנו מכל כיוון... יש את הבית כנסת שלי... והחידוד של הבנים שלי... והדירה שלי... והנוף שיש לי... והרב שלי... והקהילה שלי... אנ"ש בלע"ז... ובכדי שאדם יגיע באמת לנקיות זה רק כשהמבט הוא דרך המשקפים של תורה... של דין תורה... של הכרעת אדם גדול... של אדם שאין לו אינטרס בשאלה שאתה שואל...

אל מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצ"ל הגיע בחור ישיבה ושאלתו בפיו - הוא בעל קורא בתורה בישיבה... בכל שבת... ישיבה מאד חשובה... וכעת הציעו לו להיות בעל קורא באיזה בית כנסת באזור רמת גן... מה לעשות, האם ללכת או להישאר בישיבה?? שואל אותו הרב שטיינמן מה יש בבית כנסת ברמת גן?? עונה הבחור משלמים שם הרבה כסף... נו - ומה יש בישיבה?? נו... עונה הבחור יש כבוד... אז השאלה היא בעצם מה עדיף כבוד או כסף?? כן משיב הבחור... נהנה מרן הרב שטיינמן מהשאלה... ואמר בחיך - תדע שכל היום... כל היום באים לשאול כאן שאלה אחת - כבוד או כסף... רק עוטפים את זה במילים נרדפות... לגשת לשידוך - כבוד או כסף... לפתוח ישיבה - כבוד או כסף... לשלוח את הבן לישיבה חשובה - כבוד או כסף בשידוך... להחליף עבודה - כבוד או כסף... ובשתי מילים - נגיעות אישיות...

שבת שלום ומבורך

דרושים תורמים

להפצת העלון

לפרטים נא לפנות למייל

A33172784@gmail.com

להבין את היתרון ולהיזהר מהחיסרון...

טז: אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ

ויקרא משה להושע בן נון יהושע:

ויקרא משה להושע וגו'. התפלל עליו, יה יושיעך מעצת מרגלים (רש"י)

כב: ויעלו בנגב ויבא עד חברון...

ויבא עד חברון. כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות, שלא יהא ניסת לחבריו להיות בעצתם וכן הוא אומר ולו אתן את הארץ אשר דרך בה. (רש"י)

יש להבין מדוע על יהושע, משה רבנו הרגיש צורך להתפלל עליו, ולהוסיף 'י לשמו, ואילו על כלב הוא לא הרגיש צורך להתפלל, וכן להפך מדוע כלב הרגיש בעצמו צורך לעלות ולהתפלל בקברי אבות, ואילו יהושע לא הרגיש את הצורך הזה???

בשורש העניין מבואר, שבלי התפילה הזו של משה על יהושע וכלב בקברי אבות, הרי שהם גם היו נגררים אחרי החברה.. והיו טועים... היו צריכים סיעתא דשמיא מיוחדת בכדי לא להיגרר אחרי קבוצה, של מניין יהודים שכולם חושבים אחרת ממך.. זה אפי' בלתי אפשרי... ורש"י בתחילת הפרשה אומר **ומשה נמלך בשכינה, אמר, אני אמרתי להם שהיא טובה, שנאמר אעלה אתכם מעני מצרים וגו' חייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים, למען לא יירשוה.**

חייהם שאני נותן להם מקום לטעות - אם הקב"ה נותן מקום לטעות ולהבין שיש אמת בדברי הדיבה הללו, הרי שצריך סיעתא דשמיא מיוחדת בכדי לא ליפול בזה...

כשהמרגלים שבים ומוציאים את דיבת הארץ, בתורה מוזכר איך כלב ניסה להביא את דעתו בפני העם - **ל: ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה פי יכול נוכל לה:**

ובמדרש רבה - **ויהס כלב שפתחלה אמר להם אני עמכם בעצה, ובלבו היה לומר אמת, שנאמר ואשב אתו דבר פאשר עם לבבי, ואחי אשר עלו עמי המסיו את לב העם. וכן הקדוש ברוך הוא מעיד עליו, שנאמר ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו. כשבאו המרגלים אמרו נאמן עלינו כלב, מיד עמד על הספסל ושתק את כל ישראל שהיו מצווחין על משה, שנאמר: ויהס כלב, והם היו סבורין שהיה אומר לשון הרע, לפיכך שתקו, פתח ואמר עלה נעלה וירשנו אתה פי יכול נוכל לה. מיד חלקו כנגדו ואמרו לא נוכל לעלות אל העם וגו'.**

ובהמשך כשמשה אומר לעם את העונש שלהם, כתוב - **ועבדי כלב עקב הייתה רוח אחרת עמו - אומר רש"י - רוח אחרת. שתי רוחות אחת בפה ואחת בלב, למרגלים אמר אני עמכם בעצה ולבו היה לומר האמת, ועל ידי כן היה בו כח להשתיקם, כמו שנאמר ויהס כלב, שהיו סבורים שיאמר כמותם.**

ומה עם יהושע??? מה הוא אומר לעם??? באיזו צורה?? מה הוא זכה בעקבות זה שהוא לא היה שותף לעצת מרגלים??? זה לא כתוב... מה ההבדל ביניהם??

החפץ חיים, מבאר את החילוק בין שני כוחות הנפש של שני האנשים הגדולים הללו... יש שילך עם הרשעים ויראה להם כביכול הוא כמותם, הוא שותק.. הוא לא מתווכח, אבל ברגע האמת הוא כאילו מתוכם יצא ויפרסם את טעותם וכישלונם... בדרך הזו יש יתרון וחיסרון.. היתרון שכאשר יבוא לפני קהל הם יציגו אותו כאחד משלהם ויהיה לציבור פנאי לשמוע אותו, ואז הוא יתהפך עליהם... ויעקור את הטעות כשהוא בעצם בא מבפנים.. אך החיסרון הוא, כי בעודו צמוד לרשעים הוא עלול להתקרר בעבודת ד' ולהדבק במעשיהם הרעים ובחשיבתם הכוזבת...

הדרך השנייה היא לצאת בחזית ובברור נגד הרשעים, ולומר עד כמה הוא נגדם... ובדרך הזו, היתרון אמנם כי אין הוא יכול להתקרר, כי הוא נבדל מהם בדרכיו ובהנהגתו, אך החיסרון כי הם עלולים לעשות מלחמה נגדו ולהזיקו בכל מיני צורות...

אם נתבונן הרי בשני התכונות הללו היו חלוקים כלב ויהושע - כלב היה מהסוג הראשון, הלך איתם... נראה כמותם... אבל היה אדם חזק שהבין שהוא צריך בכדי לא ליפול בעצתם, ללכת להתפלל בקברי אבות.. הוא לא היה בסיכון שיזיקו לו בתחבולות, הוא אמר בליבו אני אנהג כמותם ואז לבסוף אספר ואגלה קלונם ברבים... כרגע אין לי סיכון... הסיכון הוא עתידי שמא אני יתקלקל מדעתם ואשאב לרעתם בהמשך, לכן הלך מיד להשתטח על קברי אבות, שיהיה לו זכות אבות... ולכן גם משה לא היה צריך להתפלל עליו... הוא היה צריך תפילה שלא להתקרר ולהדבק במעשיהם.. על זה הוא היה נצרך לתפילה אישית בקברי אבות לא להיגרר אחרי חבריו למסע... משא"כ יהושע שבכוחות טבעו היה נבדל מהם וממעשיהם, הרי שהסיכון היה שמא הם יזיקו לו בגופו, וייקחו עצה בנפשם להזיק לו ולכן משה התפלל עליו - קה יושיעך, ממה? מעצת מרגלים.. שלא יעצו עליו עצה רעה כנגדו...

אומר החפץ חיים שתי הדרכים בעבודת ד' צודקות... רק כל אחד צריך לברר בנפשו מה יותר נכון בעבודת ד' שלו... להבין את היתרון ולהיזהר מהחיסרון...

